

VIJEĆE EUROPE

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET JELAVIĆ-MITROVIĆ PROTIV HRVATSKE

(Zahtjev br.9591/02)

PRESUDA

STRASBOURG

13. siječnja 2005.

Ova će presuda postati konačnom pod okolnostima utvrđenim u članku 44. stavku 2. Konvencije. Može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Jelavić-Mitrović protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u vijeću u sastavu:

g. C.L. ROZAKIS, *predsjednik*,

g. P. LOUCAIDES,

gđa F. TULKENS,

g. P. LORENZEN,

gđa N. VAJIĆ,

g. D. SPIELMANN

g. S. E. JEBENS, *suci*,

i g. S. NIELSEN, *tajnik Odjela*,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 9. prosinca 2004.,

donosi sljedeću presudu koja je donesena tog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovom predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 9591/02) protiv Republike Hrvatske kojeg su dva hrvatska državljanina, g. Božo Jelavić-Mitrović i g. Tomo Jelavić-Mitrović ("podnositelji zahtjeva") podnijela Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Konvencija") dana 30. studenoga 2001. godine.

2. Hrvatsku je Vladu ("Vlada") zastupala njena zastupnica, gđa L. Lukina-Karajković.

3. Dana 20. svibnja 2003. Sud je odlučio o zahtjevu obavijestiti Vladu. Primjenjujući članak 29. stavak 3. Konvencije odlučio je istovremeno odlučiti o dopuštenosti i osnovanosti zahtjeva.

ČINJENICE

4. Podnositelji zahtjeva su rođeni 1943. i 1973. godine i žive u Muću Gornjem odnosno Splitu.

5. Dana 6. prosinca 1989. godine podnositelji zahtjeva su iznajmili poslovne prostorije od košarkaškog kluba „Cibona“ („Klub“) u Zagrebu.

6. Dana 10. veljače 1990. godine Klub je jednostrano raskinuo ugovor, jer su podnositelji kasnili s isplatom iznosa novca određenog ugovorom.

7. Podnositelji zahtjeva su nakon toga pokrenuli građanski postupak pred Općinskim sudom u Zagrebu tražeći ispunjenje ugovora. 17. listopada 1990. godine prvostupanjski je sud prihvatio njihov zahtjev.

8. Dana 21. svibnja 1991. godine Okružni sud u Zagrebu odbio je žalbu Kluba. Podnositelji zahtjeva tražili su ovrhu te presude 18. srpnja 1991. godine.

9. Postupak je okončan 11. ožujka 1992. godine kad je Vrhovni sud Republike Hrvatske odbio reviziju Kluba.

10. Klub je u međuvremenu zaključio novi ugovor kojim je dao u najam iste poslovne prostorije Ž.B. i T.B. („novi najmoprimci“), koji su odmah stupili u posjed tih prostorija.

11. Dana 3. rujna 1991. godine novi su najmoprimci, ako treća strana, prigovorili ovrsi koju su 18. srpnja 1991. godine zatražili podnositelji zahtjeva, tvrdeći da imaju pravo koristiti prostorije. Nadležni ih je sud uputio da podnesu građansku tužbu protiv podnositelja zahtjeva radi utvrđenja ovrhe nedopuštenom.

12. Dana 21. listopada 1991. godine novi su najmoprimci u tu svrhu pokrenuli građanski postupak protiv podnositelja zahtjeva. Tvrđili su da nisu znali i da nisu mogli znati za ugovor

podnositelja zahtjeva s Klubom. Zbog toga je 8. siječnja 1992. godine prekinut ovršni postupak do donošenja odluke o tom pitanju.

13. Nakon prvostupajnske presude i presude po žalbi, koje je Vrhovni sud ukinuo 21. travnja 1994. godine predmet je vraćen Općinskom sudu u Zagrebu na ponovljeni postupak.

14. U ponovljenom je postupku Općinski sud u Zagrebu održao dva ročišta i saslušao dva svjedoka. Dana 4. travnja 1996. godine sud je ovrhu proglasio nedopuštenom. Utvrdio je da su novi najmoprimci, pri zaključenju svog ugovora s Klubom, postupali u dobroj vjeri i da su stoga imali pravo koristiti prostorije u skladu s zakonom koji je u relevantno vrijeme bio na snazi.

15. Dana 8. travnja 1997. godine Županijski je sud u Zagrebu odbio žalbu podnositelja zahtjeva.

16. Dana 10. lipnja 1997. godine podnositelji zahtjeva podnijeli su reviziju. Dana 8. studenog 2000. Vrhovni je sud odbio njihovu reviziju. Ta je odluka dostavljena podnositeljima zahtjeva 31. siječnja 2001. godine.

17. Dana 15. lipnja 2001. godine Ustavni je sud Republike Hrvatske odbio ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva, utvrdivši da nema povrede njihovih ustavnih prava.

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. STAVKA 1. KONVENCIJE

18. Podnositelji zahtjeva su prigovorili da je duljina građanskog postupka pokrenutog protiv njih 21. listopada 1991. godine nije bila u skladu sa zahtjevom „razumnog roka“ iz članka 6. stavka 1. Konvencije koji glasi kako slijedi:

“Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi....svatko ima pravo...da sud...u razumnom roku ispita njegov slučaj.“

A. Dopuštenost

19. Sud primijećuje kako zahtjev nije očito neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. Konvencije. Nadalje primijećuje kako nije nedopušten po bilo kojoj drugoj osnovi. Stoga treba biti proglašen dopuštenim.

B. Osnovanost

20. Podnositelji zahtjeva su ustvrdili kao je građanski postupak pokrenut protiv njih 21. listopada 1991. godine pred Općinskim sudom u Zagrebu trajao nerazumno dugo.

21. Vlada je osporila duljinu građanskog postupka kojoj je bilo prigovoreno, te je u tom smislu tvrdila da je taj postupak bio složen i pravno i činjenično.

1. Razdoblje koje treba uzeti u obzir

22. Postupak o kojemu je riječ započeo je 21. listopada 1991. godine, kad je protiv podnositelja zahtjeva pokrenut građanski postupak, a okončan je 15. lipnja 2001. godine, odlukom Ustavnog suda. Tako je taj postupak trajao 9 godine, 7 mjeseci i 25 dana.

23. Razdoblje koje treba uzeti u obzir počelo je 6. studenog 1997. godine nakon što je Konvencija stupila na snagu u odnosu na Hrvatsku. Slijedi da razdoblje od 3 godine, 7 mjeseci i 9 dana spada u nadležnost suda *ratione temporis*.

24. Međutim, kako bi se utvrdila razumnost duljine vremena o kojem se radi, treba uzeti u obzir stanje predmeta 5. studenog 1997. godine (vidi, između drugih izvora, presudu *Styranowski v. Poland* od 30. listopada 1998., *Report of Judgments and Decisions*, 1998-VIII, str. 3376, stavak 46).

2. Razumnost duljine postupka

25. Sud ponavlja da se razumnost duljine postupak mora ocijeniti u svjetlu okolnosti predmeta i pozivom na slijedeće kriterije: složenost predmeta, ponašanje podnositelja zahtjeva i mjerodavnih vlasti kao i važnost onoga što se za podnositelja zahtjeva dovodi u pitanje u sporu (vidi, između mnogo drugih pravnih izvora, predmet *Frydlender v. France* [GC] , br. 30979/96, stavak 43., ECHR 2000-VII).

26. Glede složenosti predmeta, Sud smatra da postupak nije bio složen.

27. Glede ponašanja podnositelja zahtjeva, Sud primijećuje da Vlada nije tvrdila kako je podnositelj zahtjeva doprinio duljini postupka u građanskom postupku. Sud nema razloga smatrati drugačije.

28. Glede ponašanja domaćih vlasti, Sud primijećuje da se prije stupanja na snagu Konvencije, postupak već vodio pred domaćim sudovima oko šest godina. Nadalje, u razdoblju koje treba uzeti u obzir, postupak je trajao gotovo još četiri godine. Tijekom tog vremena, Vrhovnom je sudu trebalo više od tri godine da odluči u predmetu podnositelja zahtjeva, a samo je odlučivao o reviziji i nije izvodio nikakve dokaze ili proveo bilo koju drugu postupovnu radnju.

29. U takvim okolnostima, i uzimajući u obzir ukupno trajanje postupka, Sud smatra da je duljina postupka u ovom predmetu bila prekomjerna i da nije zadovoljila zahtjev razumnog roka (vidi, *mutatis mutandis*, *Janssen v. Germany*, br. 23959/94, stavak 51., 20. prosinca 2001.).

30. Stoga je došlo do povrede članka 6. stavka 1.

II. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

31. Članak 41. Konvencije predviđa:

"Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci."

A. Šteta

32. Glede materijalne štete, podnositelji zahtjeva tvrdili su da su mogli zaraditi 500.000 kuna (HRK)¹ da su mogli koristiti unajmljene prostorije kao što je bilo planirano. Nadalje su ustvrdili da su mogli zaraditi preko 400.000 Eura (EUR) da su dali prostorije u podnajam. Podnositelji zahtjeva nisu tražili dosuđivanje nematerijalne štete.

33. Vlada je ustvrdila kako ne postoji nikakva uzročna veza između duljine postupka i navodno izgubljene zarade podnositelja zahtjeva.

34. Sud smatra da ne postoji uzročna veza između utužene materijalne štete i utvrđene povrede. Stoga nije ništa dosuđeno s tog osnova.

¹ oko 67.200 EUR

B. Troškovi i izdaci

35. Podnositelji zahtjeva su zatražili, općenito, naknadu svojih troškova i izdataka nastalih tijekom postupka pred domaćim sudovima, no nisu točno odredili iznos koji traže. Štoviše, nisu dali nikakve detaljne podatke o ovom zahtjevu, kao što je to propisano Pravilom 60. Poslovnika Suda, iako su bili pozvani to učiniti.

36. U takovim okolnostima Sud ništa ne dosuđuje s tog osnova.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *proglašava* zahtjev dopuštenim;
2. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije;
3. *odbija* zahtjeva podnositelja zahtjeva za pravednu naknadu.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 13. siječnja 2005. u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Søren NIELSEN
Tajnik

Christos ROZAKIS
Predsjednik